

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: Д 47.053.01

Відкрита

Вид дисертації: 05

Державний обліковий номер: 0523U100003

Дата реєстрації: 09-01-2023

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Юзик Ольга Протасіївна

ПІБ (англ.): Yuzyk Olha Protasiivna

Докторантура: ні

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 13.00.01

Дата захисту: 28-12-2022

На здобуття наукового ступеня: Доктор педагогічних наук (д.пед.н.)

Спеціальність за освітою: "Початкове навчання", "Автоматизоване управління технологічними процесами"

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Рівненський державний гуманітарний університет

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 25736989

Адреса: вул. Степана Бандери, буд. 12, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Телефон: 38036634224

E-mail: rectorat@rdgu.uar.net

WWW: <http://www.rshu.edu.ua/>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02139765

Адреса: вул. В. Чорновола, буд. 74, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Телефон: 3803622649660

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02139765

Адреса: вул. В. Чорновола, буд. 74, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Телефон: 3803622649660

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Юзик Ольга Протасіївна (к. пед. н., 13.00.01)

Наукові консультанти

Юзик Ольга Протасіївна (к. пед. н., 13.00.01)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Горбатюк Роман Михайлович (д.пед.н., професор, 13.00.04)

Максименко Анатолій Петрович (д.пед.н., професор, 13.00.01)

Кучай Олександр Володимирович (д. пед. н., доц., 13.00.04)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 22 – Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Кількість сторінок: 622

Кількість додатків: 16

Ілюстрації: 31

Таблиці: 29

Схеми:

Використані першоджерела: 419

Кількість публікацій: 41

Кількість патентів:

Впровадження результатів роботи: 7

Мова документа: Українська

Зв'язок з науковими темами: 0118U006318, 0116U008691

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 378, 37(4/9), 378:005.963:004]:37.02(438)“1950/2022”

Тематичні рубрики: 14.35, 14.91

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Теоретичні та методичні засади підготовки вчителя інформатики у Польщі (друга половина XX – поч. XXI ст.)

Тема (англ.)

Theoretical and methodological principles of computer science teacher training in Poland (second half of the 20th – beginning of the 21st century)

Реферат (укр.)

У дисертації на основі аналізу джерельної бази й освітньої практики комплексно досліджено теоретичні та методичні засади підготовки вчителя інформатики у ЗВО Польщі впродовж другої половини XX – поч. XXI ст. Специфіку останнього розглянуто крізь призму: соціально-педагогічних і психолого-педагогічних чинників у межах філософського (загальнонаукового), конкретно-наукового та технологічного концептів дослідження; значення зарубіжного досвіду організації підготовки вчителів інформатики для розвитку вищої освіти в Україні; нормативно-правової бази, що забезпечує ефективність означених процесів. Обґрунтовано авторську періодизацію розвитку теорії і практики підготовки

вчителів інформатики у ЗВО Польщі досліджуваного періоду, що складається з трьох підперіодів: перший підперіод – кін. 1950-х – 1969 рр.; другий підперіод – 1970–2006 рр.; третій підперіод – 2007–2022 рр. На підставі аналізу їхнього змісту систематизовано та розроблено авторські схеми методичної системи підготовки вчителя інформатики у ЗВО Польщі. Схарактеризовано багатоваріантність і ступеневість підготовки вчителя інформатики у Польщі з огляду на період навчання, стандарти професійної підготовки, зміст програм навчання, ступінь здобуття вищої освіти. На основі ґрунтовного аналізу навчальних планів ЗВО Польщі в дослідженні встановлено: 1) вивчення у ЗВО Польщі більш затребуваних на ринку праці Європи дисциплін професійної та практичної підготовки вчителів інформатики; 2) варіативність і ступеневість опанування навчальних дисциплін; 3) планування більшої кількості годин на засвоєння курсу програмування; 4) вивчення англійської мови на рівні B2; 5) створення та презентацію студентами власних проєктів; 6) обов'язковість написання дипломної роботи 7) упровадження різних видів практик і можливість стажування за кордоном. З'ясовано наявність у методичній системі підготовки вчителя інформатики таких складників, як: вивчення дисциплін блоків А і В, опанування дисциплін основного навчання, проходження педагогічної практики та захист проєкту (дипломної роботи). Здобуття фаху вчителя інформатики можливе також у системі післядипломної освіти: після завершення навчання випускники царини післядипломної освіти можуть працювати за фахом у початковій, базовій школах і ліцеях Польщі. За результатами аналізу форм, методів і засобів підготовки вчителів інформатики у ЗВО Польщі в досліджуваний період простежено поширення у перший підперіод становлення та розвитку теорії і практики підготовки вчителів інформатики форм, методів і засобів «книжкового навчання», що передбачало елементарне подання готових знань; у другий підперіод зафіксовано актуалізацію таких форм навчання, як: 1) програмні блоки (модулі), інтегровані курси за подібністю дисциплін; 2) тренінги або курси, вивчення яких завершували отриманням сертифіката на підтвердження здобутої кваліфікації; 3) форми, методи та засоби навчання, зорієнтовані, насамперед, на студента, а саме: традиційні (лекція, дискусія, показ дій, бесіда), комплексні (метод практичного навчання) й інші; у третій підперіод виявлено популяризацію в теорії і практиці підготовки вчителів інформатики інноваційних форм, методів, засобів і технологій, як-от: проблемне, електронне та дистанційне навчання, репетиторство, мобільні технології й віртуальне навчальне середовище, графічні планшети та технології Web 2.0, елементи гейміфікації й механізми краудсорсингу. Характерним постало запровадження оновленого змісту нормативно-правового забезпечення таких процесів як екстраполяція документів Європейського Союзу. За результатами наукового пошуку доведено, що контроль якості освіти, якості підготовки вчителів інформатики у ЗВО Польщі забезпечував моніторинг, який був запроваджений, а надалі й здійснюваний Державною акредитаційною комісією. Оцінювання результативності наукової діяльності в ЗВО Польщі належить до компетенції Комітету оцінювання наукових підрозділів. Обґрунтовано перспективні напрями запровадження досвіду ЗВО Польщі з підготовки майбутніх учителів інформатики у вищу освіту України.

Реферат (англ.)

In the dissertation, on the basis of the analysis of the source base and educational practice, a comprehensive study of the theoretical and methodological foundations of the training of informatics teachers in higher education institutions of Poland during the second half of the 20th century – the beginning of 21st century The specifics of this process are revealed through the lens of: socio-pedagogical and psychological-pedagogical factors within the limits of philosophical (general scientific), specifically scientific and technological research concepts; the importance of foreign experience in the organization of computer science teacher training in the development of higher education in Ukraine; regulatory framework that ensures the effectiveness of these processes. The author's periodization of the development of the theory and practice of the training of informatics teachers in the Polish higher education institutions of the studied period, which consists of three sub-periods, is substantiated: the first sub-period – the end of the 1950s–1969; the second subperiod – 1970–2006; the third sub-period – 2007–2022. Based on the analysis of their content, the author's schemes of the methodical system of computer science teacher training in Polish higher education institutions were systematized and developed. The multivariate and gradation of computer science teacher training in Poland is characterized, taking into account the period of study, standards of professional training, content of study programs, degree of higher education. The study contains a thorough analysis of the curricula of the higher education institutions of Poland, which made it possible to establish: 1) the study of the disciplines of professional and practical training of informatics teachers in the higher education institutions of Poland that are more in demand on the European labor market; 2) variability and gradation in the study of academic disciplines; 3) planning more hours of programming course study; 4) learning English at the B2 level; 5) students create and present their own projects; 6) the obligation to write a thesis; 7) the introduction of various types of practices and the possibility of internships abroad. It was established that the methodological system of computer science teacher training includes the following components: study of the disciplines of blocks A and B, mastering the disciplines of basic education, passing pedagogical practice and defending the project (diploma thesis). It is also possible to acquire the profession of computer science teacher in the post-graduate education system, after completing the studies, graduates of post-graduate education can work by profession in primary, basic schools and lyceums in Poland. According to the results of the analysis of the forms, methods and means of training informatics teachers in higher education

institutions of Poland in the studied period, it was established that in the first sub-period of the formation and development of the theory and practice of training informatics teachers, the forms, methods and means that characterized "book learning", which involved elementary presentation of ready-made knowledge. In the second sub-period, such forms of education became relevant as: 1) program blocks (modules), integrated courses based on the similarity of disciplines; 2) trainings or courses, the study of which ended with the receipt of a certificate confirming the acquired qualifications; 3) forms, methods and means of education, oriented, first of all, to the student, namely: traditional (lecture, discussion, demonstration of actions, conversation) and complex (method of practical training) and others. In the third sub-period of the theory and practice of computer science teacher training, innovative forms, methods and means and technologies become particularly relevant: problem-based, electronic and distance learning, tutoring, mobile technologies and virtual learning environments, graphic tablets and Web 2.0 technologies, gamification elements and crowdsourcing mechanisms. Characteristic is the introduction of updated content of regulatory and legal support of these processes, which were extrapolation of European Union documents. According to the results of the scientific search, it was established that the control of the quality of education and the quality of the training of informatics teachers in the Higher Education Institutions of Poland was ensured by the monitoring introduced and later carried out by the Polish Accreditation Commission. In turn, the evaluation of the effectiveness of scientific activity in the Higher Education Institutions of Poland is carried out by the Committee for the Evaluation of Scientific Units.

Голова спеціалізованої вченої ради: Пелех Юрій Володимирович (д. пед. н., професор, 13.00.04)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Гудовсек Оксана Анатоліївна (Тел.: 0362267865)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.